

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Udrag fra Nye digte - 1841

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Nye digte - 1841", i Heiberg, Johan Ludvig: *Nye digte - 1841*, udg. af Klaus P. Mortensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, cop. 1990, s. 167. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergjl05val-shoot-idm140194649882432/facsimile.pdf> (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: Nye digte - 1841

Nye Digte's og Reformationskantatens teksthistorie
ved Berit Ziegler

Som nævnt s. 7 slutter *Nye Digte* med at rette fire trykfejl, nemlig

55,10 hver Lyd > hver en Lyd
56,18 komma i slutningen af linien falder bort
88,12 Køknet > Kjøknet
120,16 reiser > rider.

Nye Digte udkom kun én gang i J.L. Heibergs levetid, skønt de enkelte digte blev genoptrykt i *Poetiske Skrifter* 1848-49. Bemærkningen »paany samlede og ordnede« på titelbladet hentyder nemlig til, at *Nye Digte* er skilt ad – uden at der er rørt ved selve indholdet. Således er *En Sjæl efter Døden* placeret i bind II, mens resten kan findes i bind VII, hvor *De Nygifte* står som et selvstændigt værk, mens *Gudstjeneste* og *Protestantismen i Naturen* optræder under kapitlet »Smaa poetiske Compositioner«. *Nye Digte* udgjorde muligvis en syntese for Heiberg i 1841, men ikke 7-8 år senere.

Eftertiden har alligevel opfattet *Nye Digte* som en helhed. Allerede i 1862 blev værket optrykt samlet i *Poetiske Skrifter* bind X efter forsteudgavens ordlyd og ortografi; manuskript er ikke bevaret. Hans Brix gav ligeledes udtryk for sin oplevelse af enheden i *Fagre Ord* fra 1908: »Som det kan ventes af denne Forfatter, er Sammenstillingen af de fire Digte til eet Bind ikke tilfældig eller vilkaarlig; der er en indre Forbindelse mellem Bogens Led« (s. 177). Morten Borup støttede holdningen i *Johan Ludvig Heiberg* fra 1948: »Nye Digte« er bygget op som en Helhed, hvor hvert Led indtager sin forudbestemte Plads i Kæden, og Forbindelseslinier fører fra hvert Afsnit til de følgende« (s. 194).

Eftertiden bragte ligeledes Heibergs *Cantate ved Universitetets Fest i Anledning af Reformationens Indførelse samt Rectorskiftet* fra 1839 i forbindelse med *Nye Digte*. Hans Brix redegjorde således for, hvorledes *Protestantismen i Naturen* er »blevet til som en Art Rettelse til Festdigtet, i hvilket alting skulde være idel Jubel« (s. 182). Morten Borup var enig med Brix, men kom til at skrive, at *Nye Digte* indeholder »tre Tankedigte«: reformationskantaten, *Gudstjeneste* og *Protestantismen i*